

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către
avocatul Dumitru Nemerenco în interesele Margaretei Cucinschi,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată
depusă de către Asociația Coproprietarilor în Condominiu nr. 1
împotriva Margaretei Cucinschi cu privire la încasarea datoriei
pentru serviciile comunale și compensarea cheltuielilor de
judecată,

împotriva deciziei din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel
Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel declarată de
Margareta Cucinschi și s-a menținut hotărârea din 22 decembrie
2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

*(Dosarul nr. 2ra-113/24
NR. PIGD 2-21010989-01-2ra-16022024)*

Recursul declarat după 01 septembrie 2023.
Invocarea declarativă a art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă nu
constituie temei pentru admisibilitatea recursului.
Recurs vădit neîntemeiat, în temeiul art. 433 (1) lit. f) din Codul de procedură
civilă.
Efectuarea achitărilor lunare atrage întreruperea termenului de prescripție și
calcularea unui nou termen. Art. 277 din Codul civil (în vigoare până la 01
martie 2019) și art. 401 din Codul civil (în vigoare după 01 martie 2019)

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. G. Grozav,
Curtea de Apel Chișinău, jud. N. Budăi, I. Cotruță, I. Țurcan,

22 iulie 2026

Copia corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de avocatul Dumitru Nemerenco în interesele Margaretei Cucinschi

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Gheorghe Stratulat, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 25 ianuarie 2021, Asociația Coproprietarilor în Condominiu nr. 1 a depus cerere de chemare în judecată împotriva Margaretei Cucinschi, prin care a solicitat încasarea datoriei în mărime de 2 720,72 lei și cheltuielile pentru achitarea taxei de stat în sumă de 270 lei.

2. În susținerea acțiunii reclamanta Asociația Coproprietarilor în Condominiu nr. 1 a indicat că este gestionarul blocului locativ amplasat în mun. Chișinău, str. xxxx.

3. În baza contului personal deschis la Asociația Coproprietarilor în Condominiu nr. 1 pe numele Margaretei Cucinschi au fost prestate servicii comunale, și anume, apă și canalizare, deservirea blocului, transportarea gunoiului și deservirea tehnică.

4. Astfel, pe numele Margaretei Cucinschi sunt înaintate bonuri de plată pentru serviciile prestate, care la data de 01 decembrie 2020 a acumulat o datorie pentru serviciile enumerate în mărime de 2 720,72 lei, și anume, pentru apă repartizată în sumă de 198,44 lei, deservirea blocului în sumă de 1 890,90 lei, transportarea gunoiului în sumă de 194,25 lei, deservirea liftului în sumă de 368,70 lei și taxa de stat de 68,43 lei.

5. Potrivit art. 617 alin. (2) lit. a) din Codul civil, Asociația Coproprietarilor în Condominiu nr. 1 este în drept de a înainta cererea de chemare în judecată fără respectarea procedurii de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară, a informat pârâta prin intermediul facturilor lunare și reclamației potrivit căreia a solicitat să-și execute benevol obligațiile de plată a serviciilor comunale, în pofida acestui fapt Margareta Cucinschi nu și-a onorat obligațiile și nici nu a contestat suma datoriilor acumulate, motiv pentru care Asociația Coproprietarilor în Condominiu nr. 1, s-a adresat în instanță cu acțiune.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

6. Prin hotărârea din 22 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis în parte cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Coproprietarilor în Condominiu nr. 1. S-a încasat de la Margarita Cucinschi în beneficiul Asociației Coproprietarilor în Condominiu nr. 1 datoria formată pentru prestarea serviciilor locativ-comunale, și anume, pentru deservirea blocului în mărime de 1 890,90 lei, transportarea gunoiului în mărime de 194,25 lei, deservirea lift în mărime de 368,70 lei, scadentă la data de 01 decembrie 2020, pentru ap. xx din str. xxxx, mun. Chișinău, și taxa de stat în sumă de 270 lei. S-a respins pretenția privind încasarea datoriei formată pentru apă repartizată în mărime de 198,44 lei și taxa de stat în mărime de 68,43 lei ca fiind tardivă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

7. La 27 decembrie 2022, Margareta Cucinschi, a declarat apel împotriva hotărârii din 22 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțial a hotărârii primei instanțe ca fiind ilegală și neîntemeiată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

8. Prin decizia din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Margareta Cucinschi și s-a menținut hotărârea din 22 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Coproprietarilor în Condominiu nr. 1 împotriva Margaretei Cucinschi, cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile comunale și compensarea cheltuielilor de judecată.

9. Pentru a decide astfel, reținând particularitățile și circumstanțele speței, instanța de apel a relevat că soluția a fost dată de către instanța de fond cu elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei, cu lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

10. Materialele cauzei atestă că potrivit extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 387855 din 23 iunie 2018 inclusiv blocul locativ din str. xxxx, mun. Chișinău se află în gestiune economică la Asociația de Coproprietari în Condominiu nr.1 din data de 23 iunie 2018.

11. Potrivit contului deschis la Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 1 pentru proprietarul ap. xx din mun. Chișinău, str. xxxx, au fost prestate la servicii comunale în volum deplin conform bonului de plată.

12. Conform ordinului de încasare a numeralului din luna februarie 2021, și informația privind achitarea serviciilor locativ-comunale de pe adresa str. xxxx, mun. Chișinău, pentru perioada până la 01 decembrie 2020 rezultă că

Margareta Cucinschi a acumulat o datorie la serviciile locativ comunale (deservirea blocului locativ, apă repartizată, transportare gunoi, deservire ascensor, taxa de stat) în mărime de 2 720,72 lei, sumă a datoriei admisă parțial de către instanța de fond doar în partea sumei de 1 890,90 lei, instanța de apel urmând a se expune asupra hotărârii doar în partea admitterii pretențiilor, în partea contestată.

13. Instanța de apel a reținut prevederile art. 25 alin. (1) din Legea serviciilor publice de gospodărire comunală, care indică că persoanele fizice și juridice care beneficiază de serviciile publice de gospodărie comunală sunt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator și consumator. Totodată, a remarcat că facturile de plată a serviciilor comunale reprezintă în sine acte juridice asimilate unor acte administrative, deoarece acestea întrunesc toate condițiile unui act administrativ conform definiției oferite de art. 1-3 ale Legii contenciosului administrativ (în vigoare la momentul constituirii raportului juridic litigios), emitentul facturii prestand un serviciu de interes public, astfel încât acestea pot fi contestate în ordinea stabilită de Legea indicată, iar până la anularea acestora se instituie, potrivit art. 29 al Legii nominalizate, prezumția legalității și veridicității facturilor.

14. Deci, atât timp cât există facturi de plată necontestate, valabile până la momentul de față, nefiind revocate de nimeni, ceea nu duce la anularea ex officio a acestor acte juridice, condiții de valabilitate a cărora generează și efectele juridice, pe care le produce un act juridic perfect legal, Margareta Cucinschi nu este degrevată de obligația de achitare a datoriei pentru serviciile acordate.

15. În această ordine de idei, instanța de apel a calificat ca fiind întemeiată pretenția privind încasarea din contul Margaretei Cucinschi a datoriei în sumă de 1 890,90 lei, în condițiile în care până la momentul de față nu a achitat contravaloarea acesteia, iar nefiind de acord cu tarifele pretins majorate nu a contestat facturile de plată.

16. De asemenea, instanța de apel a considerat că nu pot fi reținute argumentele Margaretei Cucinschi precum că locuiește de una singură în apartament, or, potrivit actului din 04 aprilie 2019, semnat de către locatarii Natalia Botezat, Nadejda Cocareva, Olga Marcovii, Raisa Mamu și Zinaida Veliciuc (vecinii reclamantei), rezultă că în ap. xx din str. xxxx, mun. Chișinău de facto locuiesc două persoane Margareta Cucinschi și soțul ei Victor Cucinschi, dar plata pentru serviciile comunale se calculează pentru o singură persoană.

17. Mai mult, prin răspunsul la cererea Margaretei Cucinschi nr. 8 din 23 iulie 2019 și nr. 9 din 01 decembrie 2019 Asociația de Coproprietari în Condominiu nr.1 i-a comunicat că serviciile comunale (deservirea ascensorului și gunoiului) se achită după numărul de persoane real care locuiesc în apartament. Faptul că în apartament este înregistrată o singură persoană nu denotă cu certitudine că în el locuiește de facto o singură persoană.

18. De altfel, Margareta Cucinschi a fost informată că pentru a schimba numărul de persoane, este necesar să prezinte în contabilitatea ACC nr. 1 un act cu semnăturile vecinilor și a împuterniciților scării care confirmă că în apartamentul ei locuiește o singură persoană, fapt nerealizat de către proprietară care nu poate fi imputat gestionarului blocului locativ.

19. Respectiv, s-a constatat că este declarativă afirmația Margaretei Cucinschi precum că a expediat în adresa ACC nr. 1 reclamații cu privire la excluderea din ordinele de încasare a datoriilor formate la locul de consum, ori nu s-a prezentat un act confirmativ în acest sens.

20. În continuare, instanța de apel a reținut prevederile art. 7 alin. (3) din Legea nr. 913 din 30 martie 2000, care indică că cu acordul proprietarilor cota-parte poate fi diferită pentru diferite grupuri de proprietari, în funcție de tipul încăperilor ce le aparțin în condominiu, iar, astfel de decizii țin de competența adunării generale a membrilor ACC. Reieșind din extrasul din procesul-verbal nr. 6 al Adunării Generale al CCL nr. 1 (actualul ACC nr. 1) din 19 noiembrie 2016, la care a participat inclusiv și Margareta Cucinschi, rezultă că la această adunare s-a hotărât ca datoria acumulată din diferența de date de contor a locatarilor din apartamente și contoarele pe casă (154 354 lei) să fie achitată câte 18,04 lei/persoană pe lună în decurs de 11 luni. Ca bază pentru calcul au fost luate datele Infocom din aprilie 2013, când achitățile pentru apă potabilă/menajeră au trecut la Infocom, plata urmând a fi introdusă în bonurile CCLT-1 – Infosapr, inclusiv pentru taxa de stat 11 494 lei și cheltuielile de executare (executor judecătoresc) în sumă de 23 206 lei, împărțită proporțional egal pentru fiecare apartament în parte.

21. În consecință, dat fiind că Margareta Cucinschi a beneficiat de serviciile acordate, dar în termen nu a achitat datoria, nici nu a contestat facturile de plată este justificată soluția instanței de fond de admitere parțială a acțiunii, cu încasarea datoriei din contul debitorului.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

22. La 29 ianuarie 2024, avocatul Dumitru Nemerenco, în interesele Margaretei Cucinschi, a declarat recurs împotriva deciziei din 22 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului,

casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, dispunând încetarea procesului ori scoaterea cererii de pe rol pe motiv că există temeiurile prevăzute la art. 267 lit. a) din Codul de procedură civilă, precum și compensarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 3 250 și pentru taxa de stat în mărime totală de 503 lei.

SOLICITAREA RECURENTEI

23. În motivarea recursului, reprezentantul recurente a invocat că ACC nr. 1 nu a respectat procedura prealabilă, ori la materialele cauzei nu este o asemenea confirmare, iar instanțele ierarhic inferioare nu s-au expus asupra solicitării Margaretei Cucinschi cu privire la nerespectarea procedurii prealabile. De asemenea, nu este clar în temeiul cărei norme cauza a fost primită spre examinare fără respectarea procedurii prealabile, deoarece ACC nr. 1 a invocat prevederile art. 617 alin. (2) lit. a) di Codul civil, fiind îndreptățit de a se adresa în instanța de judecată fără respectarea procedurii prealabile.

24. Consideră că instanțele s-au bazat în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, iar careva argumente care ar permite ACC nr. 1 de a se adresa în instanță cu acțiune fără necesitatea respectării procedurii prealabile nu au fost aduse. Nu este clar cum o solicitare de plată adresată prin factură fiscală este asimilată cu notificare, prin care se solicită soluționarea amiabilă a unei cauze apărute între părți.

25. Reprezentantul recurente a menționat că cauza a fost examinată cu participarea Margaretei Cucinschi, însă nu a fost asistată de un avocat în vederea apărării drepturilor sale. Margareta Cucinschi în cadrul examinării cauzei a invocat tardivitatea unor plăți din facturile fiscale (f.d. 92), iar prima instanță a constatat tardivitatea sumelor de 198,44 lei și a sumei de 68,43 lei, însă nu s-a expus cu privire la tardivitatea sumei de 263,90 lei, care în opinia sa, este prescrisă până la luna 12 anul 2017.

26. De asemenea, reprezentantul recurente a invocat că instanța nu putea considera în calitate de probă actul din 04 aprilie 2019 prezentat de ACC nr. 1, urmând a respinge sumele pretinse de 368,70 lei și 198,44 lei, fiind o datorie calculată pentru a doua persoană, care de facto nu locuiește și nu este locatar al ap. xx din str. xxxx, mun. Chișinău. Consideră că instanța de fond, cât și instanța de apel nu au argumentat suficient și nu s-au expus asupra actului din 04 aprilie 2019 prezentat de către ACC nr. 1 cu încălcarea normelor procedurale cu privire la modul de prezentare a probelor, ori nu s-a confirmat identitatea persoanelor care au semnat prezentul act și dacă semnătura le aparține.

27. Instanța vădit nerezonabil a apreciat și s-a bazat pe probele prezentate de ACC nr. 1 fără a se expune asupra legalității acesteia și au fost indicate normele legale prin care actul scris de mână incomplet, cu încălcarea normelor de procedură este prioritar actului oficial înregistrat la autoritățile publice care atestă că în ap. xx din str. xxxx, mun. Chișinău locuiește o singură persoană.

28. A susținut că instanța urmează să încaseze de la ACC nr. 1 și suma de 3 250 lei pentru serviciile acordate de avocat, care a fost angajat pentru ai apăra interesele, precum și compensarea cheltuielilor pentru achitarea taxei de stat în sumă de 503 lei.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

29. Art. 434 al Codului de procedură civilă prevede următoarele:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

30. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 14 noiembrie 2023 și a expediat-o participanților la proces la 18 ianuarie 2024, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere prin poșta electronică (f. d. 191). Astfel, recursul declarat la data de 29 ianuarie 2024 de avocatul Dumitru Nemerenco, în interesele Margaretei Cucinschi, este în termen.

31. La 21 mai 2024 a Curții Supreme de Justiție, a expediat intimatelor Asociației Coproprietarilor în Condominiu nr. 1, copia recursului declarat de avocatul Dumitru Nemerenco, în interesele Margaretei Cucinschi și a comunicat dreptul de depunere, în termen de până la o lună, a referinței, cu expunerea asupra obiecțiilor materiale și procedurale invocate în cererea de recurs.

32. Intimata Asociația Coproprietarilor în Condominiu nr. 1 la 05 iunie 2024, prin intermediul oficiului poștal, a depus referință, prin care a solicitat a declara inadmisibil recursul depus de avocatul Dumitru Nemerenco, în interesele Margaretei Cucinschi.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

33. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul

Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel. În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de avocatul Dumitru Nemerenco, în interesele Margaretei Cucinschi, împotriva deciziei din 14 noiembrie 224 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

34. Art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

f) recursul este vădit neîntemeiat.”

35. Art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă reglementează că:

„ Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

36. În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

MOTIVAREA INSTANȚEI

37. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul

de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

39. Din analiza recursului declarat de avocatul Dumitru Nemerenco, în interesele Margaretei Cucinschi rezultă că, drept temei de declarare a recursului au fost invocate prevederile art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă.

40. Curtea Supremă de Justiție menționează că în sensul prevederilor lit. e) art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, noțiunea de hotărâre arbitrară ori de apreciere vădit nerezonabilă a probelor urmează a fi stabilită în coraportul dintre mai multe principii.

41. Pentru a elucida înțelesul textului „hotărâre arbitrară” din art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție ține cont, inclusiv, de sensul atribuit acestei noțiuni de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, de exemplu, în cauza *Bochan v. Ucraina* (nr. 2), 5 februarie 2015, § 62, Curtea Europeană a notat că o decizie judecătorească este arbitrară dacă, în esență, nu are nicio bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii. Curtea Europeană consideră că o asemenea decizie reprezintă o „denegare a dreptății”. De asemenea, în cauza *Ballıktaş Bingöllü v. Turcia*, 22 iunie 2021, § 75, Curtea Europeană a notat că se poate considera că printr-o decizie judecătorească a fost comisă o „eroare vădită” dacă instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o vreodată și că aceasta este aptă să perturbe caracterul echitabil al procedurii.

42. Totodată, potrivit art. 71 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, la interpretarea actului normativ se ține cont de nota de fundamentare, care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat sau a emis actul normativ.

43. Nota informativă la Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 menționează următoarele: „...Utilizarea noțiunii de „hotărâre arbitrară” derivă din practica CtEDO, fiind utilizată pentru a defini situația în care judecătorii nu aduc nici o motivare pentru deciziile/hotărârile luate, sau când acestea sunt bazate pe greșeli evidente de fapt sau de drept comise de judecători. În esență, la categoria hotărârilor arbitrare ar putea fi atribuite și cele pronunțate cu bună știință contrar legii (în contextul art. 307 din Codul penal)...”. Iar, în nota de subsol la textul menționat în paragraful precedent, nota informativă aduce mai multe exemple din jurisprudența CtEDO în care hotărârile au fost considerate arbitrare sau bazate pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

Nota de subsol menționează următoarele în ceea ce privește cauzele civile: „Exemple de procedură civilă: Respingerea fără o motivare clară a unui recurs într-o cauză civilă și menținerea unei decizii care era în mod clar contrară circumstanțelor cauzei, chiar dacă recurentul indica expres asupra acestei contradicții (a se vedea cauza *Dulaurans v. France*, 2000, § 38); Refuzul judecătorilor, fără vreun motiv, de a anula ordinul de eliberare din funcție, care era bazat pe un raport de evaluare a performanțelor anulat anterior de aceiași judecători (cauza *Tel v. Turkey*, 2017); Anularea de către instanța de recurs a deciziei instanței de fond (prin care au fost acordate compensații prevăzute de legislația muncii) fără a explica în vreun fel acest lucru și fără a face referire la lege, care prevedea aceste compensații (cauza *Anđelković v. Serbia*, 2013; *Lazarević v. Bosnia and Herzegovina*, 2020).

44. Din nota informativă menționată rezultă că sintagma „hotărârea arbitrară” urmează a fi definită prin prisma jurisprudenței CtEDO. În jurisprudența sa, CtEDO deseori folosește împreună sintagmele „hotărârea arbitrară” și hotărâre „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”, fără a face o distincție clară între ele. Nota informativă menționează totuși că „la categoria hotărârilor arbitrare ar putea fi atribuite și cele pronunțate cu bună știință contrar legii (în contextul art. 307 Cod penal)”. Rezultă că în cazul hotărârii arbitrare, carența principală vizează încălcarea unei norme legale imperative, adică a unei prevederi normative care nu oferă nicio discreție judecătorului. Lipsa discreției poate rezulta din claritatea textului prevederii normative, fie din practica uniformă și clară de aplicare a normei. Această carență nu se poate datora unei simple greșeli, ci trebuie comisă cu bună știință sau ca urmare a unei erori inexplicabile. Suntem în prezența unor asemenea situații atunci când instanța de judecată adoptă o hotărâre ce contravine unei norme imperative invocate participanții la proces sau de instanța judecătorească ierarhic superioară, fără a explica convingător de ce nu aplică acea normă.

45. Sub acest aspect urmează a fi reținute și constatările Curții Constituționale din Hotărârea nr. 2 din 16 ianuarie 2025 (pct. 149-150), potrivit căreia pentru a elucida înțelesul textelor contestate (inter alia „hotărâre arbitrară”), destinatarii pot avea în vedere, inclusiv, sensul atribuit acestei noțiuni de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, de exemplu, în cauza *Bochan v. Ucraina* (nr. 2), 5 februarie 2015, § 62, Curtea Europeană a notat că o decizie judecătorească este arbitrară dacă, în esență, nu are nicio bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii. Curtea Europeană consideră că o asemenea decizie reprezintă o „denegare a dreptății”. De

asemenea, în cauza Balliktaş Bingöllü v. Turcia, 22 iunie 2021, § 75, Curtea Europeană a notat că se poate considera că printr-o decizie judecătorească a fost comisă o „eroare vădită” dacă instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o vreodată și că aceasta este aptă să perturbe caracterul echitabil al procedurii.

46. Din textul recursului nu constată în mod univoc vre-un argument care ar justifica constatarea că hotărârile contestate ar fi emise contrar normelor imperative aplicabile speței, precum și nici instanța de recurs nu a stabilit din textele hotărârilor contestate, raportate la circumstanțele cauzei.

47. Subsidiar, sintagma „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor” se referă la aprecierea probatoriului. Pentru admiterea unui recurs în baza acestei sintagme este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: a) hotărârea să se bazeze pe o apreciere eronată a probelor; b) aprecierea să fie vădit nerezonabilă; c) hotărârea contestată se bazează în mod determinant pe această apreciere.

48. Prin urmare, nu orice eroare în aprecierea probelor poate duce la admiterea recursului în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, adică să fie evidentă pentru un profesionist și să nu poată fi explicată rațional. De asemenea, această eroare trebuie să fie determinantă pentru soluția din hotărârea contestată. Îi revine recurentului obligația să convingă instanța de recurs că aceste elemente sunt întrunite.

49. În speță, motivele menționate în cererile de recurs sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra cărora instanța de apel, s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

50. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea repetată a situației (redată în referință în instanța de fond și în apel), nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

51. Cu referire la argumentul că, instanța urma a respinge ca tardivă și pretenția privind încasarea sumei de 263,90 lei pentru luna decembrie 2017, Completul de judecată a menționat că acesta este vădit neîntemeiat, în condițiile în care s-a constatat că lunar Margareta Cucinschi efectua achitări parțiale pentru serviciile comunale. Astfel, potrivit art. 277 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019) și art. 401 din Codul civil (în vigoare din 01 martie 2019) termenul de prescripție sa întrerupt prin săvârșirea de către Margareta Cucinschi a unor plăți comunale, iar curgerea termenului de

prescripție reîncepea de fiecare dată pentru un nou termen, din momentul achitării sumelor datorate.

52. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

53. În contextul prevederilor art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în cazul invocării inclusiv în recurs de către recurent a temeiurilor conținute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică sub aspectul dat temeiurile recursului.

54. La acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p. 38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

55. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

56. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de avocatul Dumitru Nemerenco, în interesele Margaretei Cucinschi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare prin prisma art. 433 alin. (1) lit. f), urmează a fi apreciat ca fiind vădit neîntemeiat și considerat inadmisibil.

57. Ținând cont de cele expuse supra și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f), art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de către avocatul Dumitru Nemerenco, în interesele Margaretei Cucinschi, împotriva deciziei din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Gheorghe Stratulat